

**Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы
Яңасала авыл жирлегенде Советы
карары**

«15» июнь 2022 ел

№49

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Яңасала авыл жирлегендә бюджет төзелеше һәм бюджет процессы турында нигезләмәне раслау хакында

Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексы нигезендә бюджет процессын жайга салу өлешендә, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Яңасала авыл жирлегенде Советының 81 статьясына таянып, Яңасала авыл жирлегенде Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Кушымта нигезендә «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Яңасала авыл жирлегенде» муниципаль берәмлегендә бюджет процессы турындагы нигезләмәне расларга.
2. Әлеге карарны Кама Тамагы муниципаль районының рәсми сайтында һәм <http://pravo.tatarstan.ru>. Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми сайтында бастырып чыгарырга.
3. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үз өстемә алам.

**Татарстан Республикасы
Кама Тамагы муниципаль районы
Яңасала авыл жирлегенде Башлыгы,
Кама Тамагы муниципаль районы
Яңасала авыл жирлегенде Советы рәисе**

И.Х.Шинәбеев

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Яңасала авыл җирлеге муниципаль берәмлегендә бюджет процессы тоышы турында

1 бүлек. Гомуми нигезләмәләр

Статья 1. Әлеге нигезләмә белән жайга салына торган хокукый мөнәсәбәтләр.

Әлеге Нигезләмә Россия Федерациясе Конституциясе, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Россия Федерациясе Салым кодексы, «Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Яңасала авыл җирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә (алга таба - (беренче абзац 2013 елның 16 октябрәндәге 79-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы белән кертелде) җирлек бюджетын төзү, карау, раслау, үтәү барышында, шулай ук Муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыру һәм җирлекнең муниципаль бурычы белән идарә итү барышында бюджет хокук мөнәсәбәтләре субъектлары арасында барлыкка килә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала.

Статья 2. Җирлектә бюджет хокук мөнәсәбәтләрен тормышка ашыруның хокукый нигезләре.

Бюджет хокук мөнәсәбәтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, әлеге Нигезләмә, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы бюджет законнарының һәм җирлекнең вәкиллекле органының бүтән актлары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Статья 3. Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар. Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән мәгънәдә кулланыла.

Мәкалә 4. Җирлек бюджетының хокукый формасы.

Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының «Яңасала авыл җирлеге «муниципаль берәмлеге бюджеты (алга таба-җирлек бюджеты) Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районының "Яңасала авыл җирлеге" муниципаль берәмлеге Советының (алга таба-авыл җирлеге Советы) карары рәвешендә эшләнә һәм раслана.

Җирлек бюджеты өч елга – Чираттагы финанс елына һәм план чорына төзелә һәм раслана.

Жирлек бюджеты проектын формалаштыру Татарстан Республикасы Кама Тамагы муниципаль районы Яңасала авыл жирлеге башкарма комитеты (алга таба-текст буенча – авыл жирлеге башкарма комитеты) билгеләгән тәртиптә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның таләпләре нигезендә кабул ителә торган хокукый актлары нигезендә башкарыла.

Жирлек Советының бюджет турындагы карары Чираттагы финанс елының 1 гыйнварыннан үз көченә керә һәм, әгәр жирлек бюджеты турындагы карарда башкасы каралмаган булса, финанс елының 31 декабренә кадәр гамәлдә була.

5 Статья. Жирлектә Россия Федерациясе бюджет классификациясен куллану.

1. Жирлек бюджеты күрсәткечләренәң жирлек бюджеты проектын төзегәндә, жирлек бюджетын үтәгәндә, аның үтәләше турындагы хисапны формалаштырганда Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган норматив хокукый актлар нигезендә жирлек бюджеты күрсәткечләренәң Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәжәләрдәге бюджетлары белән чагыштыруын тәмин итү максатларында кулланыла.

2. Жирлек бюджетын формалаштырганда, раслаганда һәм үтәгәндә бюджет керемнәренәң баш администраторларының Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары арасында Россия Федерациясе бюджет законнарында билгеләнгән нормативларга туры китереп бүленә торган керемнәр буенча кодларының дэвамчанлыгы тәмин ителә.

Статья 6. Бюджет процессы принциплары.

Жирлектә бюджет процессы Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән Россия Федерациясе бюджет системасы принципларына нигезләнә:

- Россия Федерациясе бюджет системасының бердәмлеге;
- керемнәр һәм чыгымнарны һәм бюджетлар арасында дефицитларны финанслау чыганакларын чикләү;
- бюджетларның мөстәкыйльлеге;
- керемнәр, чыгымнар һәм бюджет кытлыкларын финанслау чыганаклары чагылышының тулылыгы;
- жирлек бюджетының баланслылыгы ; ;
- бюджет чараларын куллануның нәтижәлелеге;
- бюджет чыгымнарын гомуми (жыелма) каплау;
- үтә күренмәлелек (ачыклык);
- бюджетның дөрөслеге;
- бюджет акчаларының адреслы һәм максатчан характерындагы;
- чыгымнар буенча;
- кассаның бердәмлеге көне;
- гражданның бюджет процессында катнашуы.

7 Статья. Жирлектә бюджет процессының төп этаплары.

Жирлектә бюджет процессы түбәндәге этапларны үз эченә ала::

- Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең социаль-иқътисадый үсеше фаразларын, Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет һәм салым сәясәтенең төп юнәлешләрен эшләү;;
- бюджет проектын төзү;
- жирлек бюджеты проекты һәм жирлек бюджеты үтәләше турында хисап буенча ачык тыңлаулар үткәру;;
- бюджетны карау һәм раслау;
- жирлек бюджеты үтәләше;
- бюджет турындагы карарга үзгәрешләр һәм өстәмәләр кертү;
- бюджет үтәләше турындагы хисапны раслау;
- муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру.

Статья 8. Бюджет процессында катнашучылар.

Жирлектә бюджет процессында катнашучылар булып торалар:

- Авыл жирлеге Советы;
- авыл жирлеге башлыгы;
- Авыл жирлеге башкарма комитеты;
- тышкы муниципаль финанс контроле органы (алга таба-районның контроль-хисап палатасы);
- бюджет акчаларын баш бүлүчеләр;
- бюджет акчаларын кулланучылар;
- бюджет акчаларын алуучылар;
- бюджет керемнәренең Баш администраторлары (администраторлары);
- бюджет кытлыгын финанслау чыганақларының Баш администраторлары (администраторлары);
- жирлектә бюджет процессын оештыру һәм гамәлгә ашыру буенча Россия Федерациясе Бюджет законнары белән бюджет хоқуқ мөнәсәбәтләрен жайга салу буенча бюджет вәкаләтләре йөкләнгән башка органнар.

Статья 9. Бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре.

1. Жирлек советы жирлек бюджетын һәм аның үтәләше турындагы хисапны карый һәм раслый. жирлек бюджеты үтәләшенең аерым мәсьәләләрен карау барышында үз утырышларында, үткәрелә торган тыңлаулар барышында һәм депутат запрослары белән бәйлә рәвештә, башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясенә һәм Татарстан Республикасының башка норматив хоқуқый актлары, жирлек уставы, әлегә Нигезләмә нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

Россия Федерациясе Конституциясендә, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, Россия Федерациясенң һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актларында билгеләнгән бюджет мәсьәләләре буенча компетенция чикләрендә, аның вәкаләтләрен тәмин итү өчен жирлек башкарма комитеты тарафыннан барлык кирәкле мәгълүмат бирелергә тиеш.

2. Жирлекнең башкарма комитеты жирлек бюджеты проектын төзүне тәмин итә, аны кирәкле документлар һәм материаллар белән жирлек Советына раслауга кертә, жирлек бюджетының үтәлешен һәм бюджет хисаплылығын төзүне тәмин итә, жирлек бюджетының үтәлеше турындагы хисапны жирлек Советына раслауга тапшыра, Муниципаль бурыч белән идарә итүне тәмин итә, Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм (яисә) алар нигезендә кабул ителә торган бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка вәкаләтләргә гамәлгә ашыра.

3. Контроль-хисап палатасы Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән бюджет вәкаләтләрен, шулай ук бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.:

бюджет чараларын куллануның нәтижәләлепеген һәм нәтижәләлепеген билгеләүгә юнәлдерелгән нәтижәләлек аудиты;

бюджет турындагы карарлар проектларына, бюджет законнарының башка норматив хокукый актларына, шул исәптән бюджет күрсәткечләренең (параметрларының һәм характеристикаларының) нигезләнгәнлегенә экспертиза; муниципаль программаларга экспертиза;

бюджет процессын анализлау һәм мониторинглау, шул исәптән бюджет процессында ачыкланган житешсезлекләргә бетерү һәм аны камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бюджет керемнәренең Баш администраторлары, эчке финанс аудитын финанслау чыганакларының Баш администраторлары тарафыннан гамәлгә ашыруны камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү;

«Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләргә контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенә гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль закон белән билгеләнгән башка мәсьәләләр буенча.

Район Контроль-хисап палатасының әлеге пунктта каралган бюджет вәкаләтләргә «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләргә контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенә гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән нигезләмәләргә үтәп гамәлгә ашырыла.

4. Бюджет акчаларын баш бүлүчеләр:

расланган бюджет ассигнованиеләргә һәм бюджет йөкләмәләргә лимитлары нигезендә бюджет акчаларын файдалануның нәтижәләлепеген, адреслылығын һәм максатчан характерын тәмин итә;

үзенә буйсынган бюджет акчаларын алучылар һәм бүлүчеләр исемлеген төзи;

расланган бюджет йөкләмәләргә лимитлары һәм бюджет ассигнованиеләргә чикләрендә үтәлергә тиешле чыгым йөкләмәләргә реестрын алып бара;

бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыруны гамәлгә ашыра, бюджет ассигнованиеләрен нигезләүне тәшкил итә;

бюджет язмасын төзи һәм алып бара, бюджет ассигнованиеләрен, ведомство карамагындагы бюджет средстволарын бүлүчеләргә һәм алучыларга бюджет йөкләмәләре лимитларын бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен үти;

бюджет йөкләмәләре лимитларын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

жыелма бюджет язмасын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

казна учреждениеләре булып торучы бюджет акчаларын алучыларның ведомство буйсынуындагы бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;

муниципаль биремнәрне формалаштыра, раслый һәм контрольдә тотат;

максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка субсидияләр һәм бюджет инвестицияләре, аларны биргәндә билгеләнгән шартларның, максатларның һәм тәртипнең үтәлешен тәмин итә;

бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет Хисабын формалаштыра;

муниципаль берәмлек исемненән аңа буйсынган бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләре буенча җавап бирә;

Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен җайга сала торган муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

5. Бюджет акчаларын бүлүче:

бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра;

бюджет ассигнованиеләрен, бюджет йөкләмәләре лимитларын ведомство карамагындагы бюджет средстволарын бүлүчеләргә һәм (яки) алучыларга бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен үти;

бюджет акчаларын баш бүлүчегә бюджет язмасын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка субсидияләр һәм бюджет инвестицияләре, аларны биргәндә билгеләнгән шартларның, максатларның һәм тәртипнең үтәлешен тәмин итә;

бюджет акчаларын тиешле баш бүлүче тарафыннан билгеләнгән очракта һәм тәртиптә бюджет акчаларын баш бүлүченең үз карамагындагы аерым бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

6. Бюджет акчаларын алучы түбәндәге бюджет вәкаләтләренә ия:

бюджет сметасын төзи һәм башкара;

расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләре чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә һәм (яисә) башкара;

- бюджет ассигнованиеләрен куллануның нәтижәлелеген, максатчан характерын тәмин итә;;

бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет язмасын үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;

бюджет исәбен алып бара (бюджет исәбен алып баруны тәэмин итә) яки килешү нигезендә әлеге вәкаләтне бүтән учреждениегә (үзәкләштерелгән бухгалтериягә) тапшыра.;

бюджет Хисабын формалаштыра (бюджет хисаплылыгын формалаштыруны тәэмин итә) һәм бюджет акчаларын алучының бюджет акчаларын тиешле баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет хисаплылыгын тапшыра;

Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителгән бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка вәкаләтләрен башкара.

7. Жирлек бюджет керемнәре баш администраторы:

бюджет керемнәре администраторлары исемлеген төзи;

касса планын төзү һәм алып бару өчен белешмәләр бирә;

жирлек бюджеты керемнәре баш администраторының бюджет Хисабын формалаштыра һәм тапшыра;

Россия Федерациясе Бюджет кодексында, әлеге Нигезләмәдә һәм алар нигезендә кабул ителә торган бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы муниципаль хокукый актларда билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

8. Жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакаларының баш администраторы:

жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакаларының үзенә буйсынучы администраторлары исемлекләрен төзи;

жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары буенча керемнәре һәм түләүләре, бюджетның бердәм счетындагы калдыклар белән идарә итү операцияләреннән тыш, планлаштыруны (фаразлауны) гамәлгә ашыра;

жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакаларын түләү өчен бүлеп бирелгән ассигнованиеләрне куллануның адреслылыгын һәм максатчан характерын тәэмин итә;

жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакаларының ведомство буйсынуындагы администраторларына бюджет ассигнованиеләрен бүлә һәм жирлек бюджетының тиешле өлешен үти;

жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары баш администраторының бюджет Хисабын формалаштыра;

9. Эчке финанс аудитын оештыру һәм гамәлгә ашыру буенча бюджет процессында аерым катнашучыларның бюджет вәкаләтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә билгеләнә.

Статья 10. Бюджет керемнәре.

1. Жирлек бюджеты керемнәре Россия Федерациясенәң бюджет законнары, салымнар һәм жыемнар турындагы Россия Федерациясе законнары, алар нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм салымнар һәм жыемнар турында Татарстан Республикасы законнары, салымнар һәм жыемнар турында жирлек Советының норматив-хокукый актлары нигезендә формалаша.

2. Жирлек Советының жирле салымнар турындагы карарларга үзгәрешләр кертү турында карарлары, бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы, Чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торган жирле бюджетларның керемнәрен үзгәртүгә китерә торган карарлары Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карар проектын жирлек советына керткәнче кабул ителергә тиеш.

Статья 11. Бюджет чыгымнары.

Бюджет чыгымнарын формалаштыру Федераль дәүләт хакимияте органнары, Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары һәм жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен чикләү белән бәйлә чыгым йөкләмәләре нигезендә гамәлгә ашырыла, алар Россия Федерациясе законнары нигезендә халыкара һәм башка шартнамәләр һәм килешүләр нигезендә чираттагы финанс елында һәм план чорында жирлек бюджеты акчалары исәбеннән үтәлергә тиеш.

Статья 12. Резерв фонды.

Жирлек бюджетының чыгым өлешендә жирлек Башкарма комитетының тиешле чорга бюджет турындагы карарда расланган 3 процент күләмендә резерв фонды төзелергә мөмкин.

Резерв фонды акчаларын тоту тәртибе жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан раслана.

Авыл жирлегә башкарма комитеты квартал саен резерв фонды акчаларын тоту турында жирлек советына хәбәр итә.

Статья 13. Муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар китерүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру.

1. Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжлар өчен товарлар китерүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә заказлар урнаштыру Россия Федерациясе законнары нигезендә башкарыла.

2. Муниципаль контрактлар, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 72 статьясындагы 3 пунктында билгеләнгән очраклардан тыш, бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә төзелә һәм түләнә.

Статья 14. Жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакалары.

Жирлек бюджеты кытлыгын эчке финанслау чыганакалары составына кертелә: номиналь хақы Россия Федерациясе валютасында күрсәтелгән муниципаль кыйммәтле кәгазьләргә урнаштырудан кәргән акчалар һәм аларны түләүгә юнәлдерелгән акчалар арасындагы аерма;

жирлек тарафыннан Россия Федерациясе валютасында кредит оешмаларының жәлеп ителгән һәм түләнгән кредитлары арасындагы аерма;

жирлек тарафыннан Россия Федерациясе валютасында жәлеп ителгән һәм түләнгән бюджет кредитлары арасындагы аерма жирлек бюджетына һәм Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетлары тарафыннан бирелгән бюджет кредитлары арасындагы аерма;

тиешле финанс елы дәвамында жирле бюджет акчаларын исәпкә алу счетларында калган акчаларны үзгәртү;

жирле бюджет кытлыгын эчке финанслауның бүтән чыганаclarы.

Жирлек бюджет кытлыгын эчке финанслауның бүтән чыганаclarы составына кертелә:

жирлек милкендә булган акцияләр һәм капиталда катнашуның башка рәвешләре сатудан керемнәр;

жирлек бюджет акчалары буенча курс аермасы;

муниципаль гарантияләренә Гарант тарафыннан үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китерсә йә бенефициарның принципалга карата таләп хокукы гарантка бирелүгә бәйлә булса, Россия Федерациясе валютасында жирлек гарантияләрен үтәүгә жибәрелә торган акчалар күләме;

жирлекнең башка бурыч йөкләмәләрен түләүгә Россия Федерациясе валютасында жибәрелә торган акчалар күләме;

юридик затларга жирлек бюджетыннан бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар һәм юридик затларга Россия Федерациясе валютасында бирелгән бюджет кредитлары суммасы арасындагы аерма (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

жирлек бюджетыннан Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитларын кире кайтарудан алынган акчалар һәм жирлек бюджетыннан Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелгән бюджет кредитлары суммасы белән Россия Федерациясе валютасында бирелгән бюджет кредитлары арасындагы аерма (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

жирлек бюджетының бердәм счетыннан күчерелгән акчалар һәм жирлек бюджетының бердәм счетына күчерелгән акчалар арасындагы аерма жирлек бюджетының бердәм счетында калдыклар белән идарә итү буенча операцияләр үткәргәндә.

Агымдагы финанс елы башына жирлек бюджет акчаларының калган өлешләре муниципаль юл фондының хисап финанс елында файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләре күләмендә агымдагы финанс елында муниципаль юл фондының бюджет ассигнованиеләрен арттыруга, шулай ук жирлек советының хокукый акты белән билгеләнә торган күләмдә агымдагы финанс елында вакытлыча касса өзеклекләрен каплауга һәм авыл жирлеге исемнән товарлар кайтаруга, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә муниципаль контрактлар төзүгә бюджет ассигнованиеләрен арттыруга юнәлдерелгә мөмкин., бу муниципаль контрактлар шартлары нигезендә хисап финанс елында түләнергә тиешле юридик затларга субсидияләр бирү өчен бюджет ассигнованиеләре,

финанс ягыннан тәэмин итү чыганагы күрсәтелгән субсидияләр булган субсидияләр алучыларның акчалата йөкләмәләрен түләү өчен кирәкле сумма чикләрендә жирлек бюджеты турындагы карарда каралган очракларда файдаланылмый калган бюджет ассигнованиеләре суммасыннан артмаган күләмдә башкарыла.

Жирлек бюджетының бердәм сетында калдыклар белән идарә итү буенча операцияләр составына жирлек һәм шәхси сетылары Россия Федерациясе законнары нигезендә районның финансы-бюджет палатасында ачылган оешмалар акчаларын жәлеп итү һәм кире кайтару кертелә.

Жирлек бюджеты кытлыгын тышкы финанслау чыганаклары составына кертелә: Россия Федерациясеннән чит ил валютасында жәлеп ителгән һәм жирлек тарафыннан максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында бирелгән бюджет кредитлары арасындагы аерма;

муниципаль гарантияләре Гарант тарафыннан үтәү гарантның принципалга карата регресс таләбе хокукы барлыкка килүгә китерсә, максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясе тарафыннан бирелгән чит ил валютасында муниципаль гарантияләре үтәүгә жибәрелә торган акчалар күләме.

Статья 15. Жирлекнең муниципаль бурычы структурасы.

Жирлекнең бурыч йөкләмәләре йөкләмәләр рәвешендә булырга мөмкин.:

- 1) жирлекнең кыйммәтле кәгазьләре (муниципаль кыйммәтле кәгазьләр);
- 2) Россия Федерациясе валютасында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирлек бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары;;
- 3) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясеннән чит ил валютасында жәлеп ителгән бюджет кредитлары;
- 4) жирлек тарафыннан кредит оешмаларыннан Россия Федерациясе валютасында жәлеп ителгән кредитлар;
- 5) Россия Федерациясе валютасында белдерелгән жирлек гарантияләре (муниципаль гарантияләр);
- 6) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясе Чит ил валютасында бирелгән муниципаль гарантияләргә;;
- 7) Россия Федерациясе Бюджет кодексы гамәлгә керткәнчә барлыкка килгән һәм муниципаль бурычка кертелгән бүтән бурыч йөкләмәләре буенча.

Муниципаль бурыч күләменә кертелә:

- 1) муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча бурычның номиналь суммасы;
- 2) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирлек бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);
- 3) жирлек тарафыннан кредит оешмаларыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;
- 4) муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;
- 5) жирлекнең түләнмәгән бүтән бурыч йөкләмәләре күләме.

Муниципаль эчке бурыч күләменә кертелә:

- 1) йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча бурычның номиналь суммасы;
- 2) йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында белдерелгән Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);
- 3) йөкләмәләр Россия Федерациясе валютасында белдерелгән кредит оешмаларыннан жирлек тарафыннан жәлеп ителгән кредитлар буенча төп бурыч күләме;
- 4) Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме;
- 5) жирлекнең түләнмәгән бүтән бурыч йөкләмәләре күләме Россия Федерациясе валютасында.

Муниципаль тышкы бурыч күләменә кертелә:

- 1) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында Россия Федерациясеннән жәлеп ителгән чит ил валютасындагы бюджет кредитлары буенча төп бурыч күләме;
- 2) максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында жирлек тарафыннан бирелгән чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләр күләме.

Жирлекнең бурыч йөкләмәләре кыска вакытлы (бер елдан кимрәк), уртача сроклы (бер елдан биш елга кадәр) һәм озак сроклы (биш елдан алып 10 елга кадәр) булырга мөмкин.

Статья 16. Жирлекнең Россия Федерациясе валютасында белдерелгән бурыч йөкләмәләрен туктату һәм аларны муниципаль бурычтан төшереп калдыру.

1. Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәсе, муниципаль бурыч йөкләмәсе шартларында каралган түләү датасыннан соң килүче датадан соң өч ел эчендә түләүгә тапшырылмаган очракта (жирлек Советы карары белән башкасы каралмаган булса, күрсәтелгән йөкләмә тулысынча туктатылган дип санала һәм муниципаль бурычтан төшереп калдырыла..

Жирлекнең муниципаль гарантияләр буенча бурыч йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында вакыйгалар (шартлар) килгәндә тулысынча туктатылган дип санала һәм күрсәтелгән вакыйгалар (шартлар) турында белешмәләр житкәнгә (килеп житүгә) карап, муниципаль бурычтан төшереп калдырыла.

2. Жирле администрация элге статьяның 1 пунктындагы беренче абзацында күрсәтелгән сроклар үткәннән соң Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләрен муниципаль бурычтан төшереп калдыру турында муниципаль хокукый акт чыгара.

3. Муниципаль бурычтан төшереп калдыру Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмәләре төрләре буенча муниципаль бурыч күләмен жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларында исәптән төшерү суммасын чагылдырмыйча гына, аларны исәптән төшерү суммасына киметү юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Әлеге статьяның 1 пункттындагы беренче абзацының, 2 һәм 3 пунктларының гамәлдә булуы кредит килешүләре буенча йөкләмәләргә, Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъектлары һәм башка муниципаль берәмлекләр алдында муниципаль бурыч йөкләмәләренә кагылмый.

5. Муниципаль бурычтан реструктурлаштырылган, шулай ук түләнгән (сатып алынган) муниципаль бурыч йөкләмәләрен төшереп калдыру Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 һәм 113 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

6. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләренә, Россия Федерациясе законнарында каралган бүтән операцияләр алмашу нәтижәсендә алынган (алмашу нәтижәсендә алынган) муниципаль кыйммәтле кәгазьләренә, түләү датасы башланганчы, эмиссия шартлары нигезендә, эмитацияләгән орган тарафыннан тулысынча сатып алынган (алынган) чыгару күрсәтелгән орган карары буенча вакытыннан алда түләнгән дип танылырга мөмкин.

Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмитенты, Россия Федерациясе законнарында каралган бүтән операцияләр алмашу нәтижәсендә алынган (алынган) муниципаль кыйммәтле кәгазьләр буенча йөкләмәләренә түләү датасы житкәнчегә кадәр үтәү дип танырга хокуклы.

Статья 17. Муниципаль бурыч алулар.

1. Жирлек исеменнән муниципаль кыйммәтле кәгазьләр урнаштыру юлы белән һәм Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан һәм кредит оешмаларыннан кредитлар рәвешендә заем акчаларын жирле бюджетка жәлеп итү аңлашыла, алар буенча жирлекнең бурыч йөкләмәләре Россия Федерациясе валютасында белдерелгән заемчы буларак барлыкка килә.

2. Жирлекнең муниципаль тышкы бурыч алулары астында, Россия Федерациясе тарафыннан максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында, федераль бюджеттан жирле бюджетка кредитлар жәлеп итү аңлашыла, алар буенча жирлекнең чит ил валютасында белдерелгән бурыч йөкләмәләре барлыкка килә.

3. Муниципаль тышкы бурыч алулар Чираттагы финанс елына һәм план чорына Россия Федерациясенә Дәүләт тышкы бурыч алулары программасына кертелгән проектларны финанслау максатларында гамәлгә ашырыла.

4. Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм жирлек уставы нигезендә, жирлек исеменнән муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашыру хокукы жирлекнең башкарма комитеты карамагында.

5. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр урнаштыру түбәндәге шартларны үтәгәндә жирлек тарафыннан башкарыла:

1) жирлекнең бурыч йөкләмәләре буенча кичектерелгән бурычлары булмау;;

2) жирлек тарафыннан кредит рейтингы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган дәрәжәдән ким булмаган, исемлекләре Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнә торган юридик затларның рейтинг гамәлләрен гамәлгә ашыручы бер яисә берничә заттан алынган.

6. авыл жирлеге, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгының уртача дәрәжәсе булган заемчылар төркеменә керткән очракта, Муниципаль бурыч алулар башкарырга, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясындагы 5 пунктында каралган жирлекнең бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләре зурлыгын арттыруга китерә торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

7. (беренче абзац 2013 елның 16 октябрәндәге 79-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы белән кертелде) Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгының уртача дәрәжәсе булган заемчылар төркеменә кергән очракта, Муниципаль бурыч алуларны гамәлгә ашырырга, муниципаль гарантияләргә бары тик чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль гарантияләргә, шулай ук күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр Татарстан Республикасы Финанс министрлыгы белән килештерелгән очракта гына бирергә хокуклы.

8. авыл жирлеге, аны Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемчылар төркеменә керткән очракта, Муниципаль бурыч алулар башкарырга, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясындагы 5 пунктында каралган жирлекнең бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләре зурлыгын арттыруга китерә торган күләмнәрдә муниципаль гарантияләр бирергә хокуклы түгел.

9. авыл жирлеге, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә, бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемчылар төркеменә кергән очракта, кредит оешмаларынан кредитлар рәвешендә һәм жирлекнең кыйммәтле кәгазьләрен урнаштыру юлы белән генә, шулай ук Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларынан максатчан бюджет кредитлары рәвешендә муниципаль эчке бурыч алулар башкарырга хокуклы., жирлекнең түләү мөмкинлеген торгызу планы кысаларында бирелгән, ул Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясындагы 9 пунктында һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясындагы 7 пунктында каралган.

10. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 107¹ статьясы һәм Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 31¹ статьясы нигезендә бурыч тотрыклылыгы түбән булган заемчылар төркеменә кертелгән очракта, муниципаль тышкы бурыч алуларны гамәлгә ашырырга һәм муниципаль гарантияләргә чит ил валютасында бирергә хокуклы түгел.

Статья 18. Үзенчәлекләрә бурыч алулар һәм гарантия бирү жирлеге чит ил валютасында.

Жирлек Россия Федерациясеннән чит ил валютасында бурыч алуларны гамәлгә ашырырга, Россия Федерациясенә чит ил валютасында өченче затларның йөкләмәләре буенча гарантияләрне Россия Федерациясе тарафыннан жәлеп ителгән максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында гына, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 статьясындагы 25 пункты нигезләмәләрен исәпкә алып бирергә хокуклы.

Статья 19. Муниципаль бурыч алуларның иң чик күләме.

1. Тиешле финанс елына муниципаль бурыч алуларның иң чик күләме астында тиешле финанс елына муниципаль эчке һәм тышкы бурыч алулар программалары буенча жирлек бюджетына акча жәлеп итүнең жыелма күләме аңлашыла.

2. Жирлек бюджетына акча жәлеп итү күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль эчке һәм тышкы бурыч алулар программалары белән билгеләнә, һәм тиешле финанс елында акчаларны жәлеп итүнең гомуми суммасы жирле бюджет кытлыгын финанслауга юнәлдерелә торган акчаларның гомуми суммасыннан һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 103 һәм 104 статьялары нигезләмәләрен исәпкә алып, тиешле финанс елына жирлекнең бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнәреннән артмаска тиеш.

3. Хисап финанс елында жирлекнең бурыч алуларының гомуми суммасы жирле бюджет кытлыгын финанслауга юнәлдерелгән акчаларның гомуми суммасыннан һәм хисап финанс елы йомгаклары буенча жирлекнең бурыч йөкләмәләрен түләү күләмнәреннән артып киткән очракта, күрсәтелгән артык суммасында жирле бюджет акчаларының калган өлешләре агымдагы финанс елына бурыч алуларның иң чик күләмен кыскартып, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 96 статьясында каралган максатларга юнәлдерелергә тиеш.

Статья 20. Муниципаль эчке һәм тышкы бурычның иң югары чикләре һәм жирлекнең бурыч тотрыклылыгы күрсәткечләренең иң чик күрсәткечләре.

1. Жирле бюджет турындагы карар белән, чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына (Чираттагы финанс елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына) муниципаль бурычның иң югары чиген, шул исәптән Россия Федерациясе валютасындагы муниципаль гарантияләр, чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр буенча бурычның иң югары чиген (жирлекнең чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр буенча йөкләмәләре булганда) күрсәтеп, муниципаль эчке бурычның, муниципаль бурычның иң югары чикләре билгеләнә.

2. Муниципаль эчке бурычның, муниципаль тышкы бурычның иң югары чикләре (жирлекнең чит ил валютасындагы йөкләмәләре булганда) әлеге статьяның 4 һәм 5 пунктларында билгеләнгән чикләүләргә үтәгәндә билгеләнә.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турындагы карар белән расланган Түләүсез түләүләргә һәм (яисә) физик затлар керемнә салымнан түләүләргә өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренә керемнәренә расланган күләмә исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренә гомуми күләмәнән (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) муниципаль бурыч күләме, физик затлар керемнә салымнан түләүләргә өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренә расланган күләмә исәпкә алмыйча, жирле бюджет керемнәренә гомуми күләмәнән (Чираттагы финанс елына) артмаска тиеш.

4. Жирлеккә карата Россия Федерациясә Бюджет кодексының 136 статьясындагы 4 пункттында каралган чаралар гамәлгә ашырылган очракта, бурыч күләме, кире кайтарылмый торган түләүләргә һәм (яисә) физик затлар керемнә салымнан түләүләргә өстәмә нормативлары буенча салым керемнәренә расланган күләмә исәпкә алмыйча, Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турындагы карар белән расланган гомуми күләмәнең 50 проценттан артмаска тиеш.

5. Муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү чыгымнары күләме, түбәндәге таләпләргә үтәгәндә, жирле бюджет турындагы карар белән раслана:

1) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү чыгымнары күләме чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы законы яисә чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында карар белән расланган тиешле бюджет чыгымнарының гомуми күләмәнең 10 процентыннан артмаска тиеш, Россия Федерациясә бюджет системасы бюджетларыннан бирелә торган субвенцияләргә исәбенән гамәлгә ашырыла торган чыгымнар күләмәнән;

2) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) чираттагы финанс елында (чираттагы финанс елында) чираттагы финанс елының 1 гыйнварына барлыкка килгән муниципаль бурычны түләү һәм аларга хезмәт күрсәтү буенча түләүләргә еллык суммасы Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турында карар белән расланган жирле бюджетның салым, салым булмаган керемнәренә һәм Россия Федерациясә бюджет системасы бюджетларыннан дотацияләргә гомуми күләмәнән 20 проценттан артмаска тиеш.; күрсәтелгән нисбәтне исәпләгәндә, Чираттагы финанс елы һәм план чорының һәр елы өчен килә торган елның 1 гыйнварыннан соң килүче елның 1 гыйнварыннан соң түләү вакыты белән бурыч йөкләмәләргә вакытыннан алда түләүгә жибәрелә торган түләүләргә суммасы исәпкә алынмый.

Статья 21. Чит ил валютасында муниципаль гарантияләргә программасы.

1. Чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр программасы Чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган муниципаль гарантияләрнең чит ил валютасындагы исемлеге, түбәндәге белешмәләргә күрсәтеп, үз эченә ала:

1) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары), категорияләре (төркемнәре) һәм (яисә) принципалларның һәр юнәлеше (максатлары) буенча гарантияләр күләмен күрсәтеп гарантияләү юнәлешләре (максатлары);;

2) гарантияләр һәм алар тарафыннан тәмин ителә торган йөкләмәләр буенча йөкләмәләргә валютасы;

3) гарантияләрнең гомуми күләме;

4) гарантның принципалларга карата регресс таләбе хокукы булу (булмау);

5) гарантияләргә бирү һәм үтәүнең башка шартлары.

2. Муниципаль гарантия муниципаль гарантия белән тәмин ителә торган йөкләмәләр белдерелгән валютада бирелә һәм үтәлә.

3. Чит ил валютасындагы муниципаль гарантияләр программасы бюджет турындагы тиешле карарга кушымта булып тора.

Статья 22. Муниципаль тышкы бурыч алулар программасы.

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы бурыч алулар программасы Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) чит ил валютасында максатчан чит ил кредитларын һәм (яисә) чит ил валютасында түләнә торган бюджет кредитларын исемлегеннән гыйбарәт.

2. Муниципаль тышкы бурыч алулар программасы белән билгеләнә:

1) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) федераль бюджеттан чит ил максатчан кредитларын куллану кысаларында жирлек бюджетына жәлеп ителә торган бюджет кредитлары буенча барлыкка килә торган бурыч йөкләмәләргә түләү сроклары һәм жирлекләр бюджетына акча жәлеп итү күләме (чираттагы финанс елында);

2) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) жирлекнең максатчан чит ил кредитларын куллану кысаларында федераль бюджеттан чит ил валютасында жирле бюджетка жәлеп ителгән бюджет кредитлары буенча барлыкка килгән бурыч йөкләмәләргә түләү күләме.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль тышкы бурыч алулар программасы Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) жирле бюджет турындагы карарга кушымта булып тора.

Статья 23. Муниципаль эчке бурыч алулар программасы.

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль эчке бурыч алулар программасы Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) гамәлгә ашырыла һәм (яисә) түләнгән

тиешле бурыч йөкләмэләре төрләрә буенча муниципаль эчке бурыч алулар исемлегеннән гыйбарәт.

2. Муниципаль эчке бурыч алулар программасы белән билгеләнә:

1) Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында) муниципаль эчке бурыч алуларны гамәлгә ашырганда барлыкка килә торган бурыч йөкләмэләрен тиешле бурыч йөкләмэләре төрләрә буенча жирлек бюджетына акчалар жәлеп итү күләмнәре һәм түләүнең иң чик сроклары (Чираттагы финанс елында һәм план чорында (Чираттагы финанс елында), тиешле бурыч йөкләмэләре төрләрә буенча;

2) тиешле бурыч йөкләмэләре төрләрә буенча Россия Федерациясе валютасында белдерелгән муниципаль бурыч йөкләмэләрен түләү күләмнәре.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) муниципаль эчке бурыч алулар программасы Чираттагы финанс елына һәм план чорына (Чираттагы финанс елына) тиешле бюджет турындагы карарга кушымта булып тора.

4. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 105 статьясы нигезендә муниципаль эчке бурычны үткөрү муниципаль эчке бурыч алулар программасында чагылыш тапмый.

Статья 24. Россия Федерациясе валютасында муниципаль гарантияләр программасы.

1. Россия Федерациясе валютасындагы муниципаль гарантияләр программасы Чираттагы финанс елында һәм план чорында бирелә торган муниципаль гарантияләрнең Россия Федерациясе валютасындагы исемлегеннән гыйбарәт, түбәндәге белешмәләрне күрсәтеп:

1) гарантиянең һәр юнәлеше (максатлары), категорияләре (төркемнәре) һәм (яисә) принципалларның һәр юнәлеше (максатлары) буенча гарантияләр күләмен күрсәтеп гарантияләү юнәлешләре (максатлары);;

2) гарантияләрнең гомуми күләме;

3) гарантның принципалларга карата регресс таләбе хокукы булу (булмау);

4) гарантияләрне бирү һәм үтәүнең башка шартлары.

2. Россия Федерациясе валютасында белдерелгән йөкләмәләр буенча муниципаль гарантияләр бары тик Россия Федерациясе валютасында гына бирелә һәм үтәлә.

3. Россия Федерациясе валютасындагы муниципаль гарантияләр программасы бюджет турындагы тиешле карарга кушымта булып тора.

Статья 25. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр урнаштыруның иң чик күләмнәре.

Чираттагы финанс елына һәм план чорының һәр елына (Чираттагы финанс елына) план чорының һәр елына (Чираттагы финанс елына) муниципаль кыйммәтле кәгазьләрнең номиналь хакы буенча иң чик күләмнәре тиешле

бюджет турында карар белән билгеләнгән муниципаль эчке бурычның югары чикләре нигезендә жирлек Советы тарафыннан билгеләнә.

Статья 26. Муниципаль гарантияләр.

1. Муниципаль гарантия принципалның бенефициар каршында килешүдән яки башка алыш-бирештән (төп йөкләмәдән) килеп чыккан акчалата йөкләмәләрен тиешенчә үтәүне тәмин итә.
2. Муниципаль гарантия принципал йөкләмәләрен вакытыннан алда үтәүне, шул исәптән принципалга аларны вакытыннан алда үтәү йө принципал йөкләмәләрен үтәү срогы килеп чыккан вакыйгалар (шартлар) житкән очракта да, тәмин итми.
3. Муниципаль гарантиянең язма формасы мәжбүри булып тора.
4. Муниципаль гарантия төп йөкләмә суммасы чагылдырылган валютада бирелә һәм үтәлә.
5. Муниципаль гарантия буенча Гарант принципалның гарантия суммасы чикләрендә үзенә тәмин ителгән йөкләмәсе буенча субсидия жаваплылык тота.
6. Муниципаль гарантиядә күрсәтелә:
 - 1) Гарант исеме (тиешле гавами-хокукый белем – жирлек) һәм Гарант исеменнән гарант бирүче орган исеме;
 - 2) бенефициар атамасы;
 - 3) принципалның исеме;
 - 4) тәмин ителешенә гарантия бирелә торган йөкләмә (төп йөкләмәнең исемен, төзү датасын һәм Номерын (булган очракта), төп йөкләмәнең гамәлдә булу вакытын яисә аның буенча йөкләмәләрне үтәү срогын, якларның атамаларын, төп йөкләмәнең башка мөһим шартларын күрсәтеп);
 - 5) гарантия буенча Гарант йөкләмәләре күләме һәм гарантиянең иң чик суммасы;
 - 6) гарантия бирү нигезләре;
 - 7) гарантия үз көченә керү датасы яки гарантия үз көченә керә торган вакыйга (шарт);
 - 8) гарантиянең гамәлдә булу срогы;
 - 9) гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбен кую вакыты һәм тәртибе, гарантия очрагын билгеләү;;
 - 10) гарантияне кире алу нигезләре;
 - 11) Гарант тарафыннан гарантия буенча йөкләмәләрне үтәү тәртибе;
 - 12) гарантиянең тулы күләмендә яисә нинди дә булса өлешендә, үтәлгәндә (туктатылганда) принципалның гарантия белән тәмин ителгән йөкләмәләренен нинди дә булса өлешендә яисә гарантиядә билгеләнгән башка очракларда гарантия суммасын киметү нигезләре;
 - 13) гарантияне туктату нигезләре;
 - 14) гарантның алдан язма ризалыгыннан башка үзгәртелә алмый торган төп йөкләмә шартлары;
 - 15) Гарант бенефициарга муниципаль гарантия буенча түләнгән акчаларны каплау турында принципалга карата Гарант таләбе булу яисә булмау (гарантның принципалга карата регресс таләбе, регресс) ;

16) гарантиянең башка шартлары, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы, гарантның норматив хокукый актлары, Гарант исеменнән гарантия бирүче орган актлары белән билгеләнгән белешмәләр.

7. Муниципаль гарантның принципалга регресс таләбе хокукын күздә тотмый торган муниципаль гарантия бары тик хужалык жәмгыяте йөкләмәләре буенча гына бирелергә мөмкин.

8. Муниципаль гарантиянең үз көченә керүе гарантиядә күрсәтелгән билгеле бер вакыйга (шартлар) башлану белән билгеләнә.

9. Гарант бенефициарның алдан язма ризалыгыннан башка муниципаль гарантия шартларын үзгәртەرгә хокуклы түгел.

10. Бенефициарга муниципаль гарантка карата таләпләр, күрсәтелгән хокукларны, яна хужага (сатып алуыга) облигацияләргә хокуклар күчүгә бәйле рәвештә, Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән тәртиптә кыйммәтле кәгазьләр турындагы таләпләренә тапшырудан (күчүдән), принципалның (эмитентның) йөкләмәләрен үтәүдән тыш, гарантның алдан язма ризалыгыннан башка тапшырыла алмый.

11. Муниципаль гарантия гарантиядә күрсәтелгән очрақларда һәм нигезләр буенча (шул исәптән әлеге статьяның 6 пункттындагы 14 пунктчасында күрсәтелгән гарантның язмача ризалыгыннан башка үзгәргән очрақта), шулай ук әлеге статьяның 7 пункттында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115³ статьясындагы 5 пункттында билгеләнгән бурычны принципал тарафыннан үтәмәгәндә Гарант тарафыннан чакыртып алына.

12. Бенефициар таләбе (гарантияне үтәү турында бенефициар таләбе) гарантка гарантиядә билгеләнгән очрақта гына (гарантия очрагы килеп туган очрақта) бирелергә мөмкин. Гарантияне үтәү турында бенефициар таләбе гарантиядә күрсәтелгән документларны кушып, гарантиядә билгеләнгән тәртиптә гарантка язмача тапшырылырга тиеш.

13. Бенефициар муниципаль гарантия бирү турында шартнамәдә һәм Шартнамәдә билгеләнгән срогыннан алда гарантия үтәлеше турында таләпләренә, шул исәптән принципалның гарантия белән тәмин ителгән йөкләмәләрен үтәү срогы килеп чыккан вакыйгалар (шартлар) вакытында да, күрсәтергә хокуклы түгел.

14. Гарант бенефициар таләпләрен үтәү турында принципалга хәбәр итәргә һәм принципалга таләпнең күчермәсен тапшырырга тиеш.

15. Гарант муниципаль гарантиядә билгеләнгән срокта гарантияне үтәү турында бенефициар таләпләрен, күрсәтелгән таләпкә кушымта итеп куелган документларның нигезлелек һәм гарантия шартларына һәм аңа кушып бирелгән документларның туры килү-килмәве предметын карарга тиеш.

16. Гарантияне үтәү турында бенефициар таләбе һәм аңа кушып бирелгән документлар нигезсез һәм (яисә) гарантия шартларына туры килми дип таныла һәм гарант бенефициарга түбәндәге очрақларда аның таләпләрен канәгатьләндерүдән баш тарта:

1) гарантка гарантия бирелгән (гарантиянең гамәлдә булу срогы) срогы тәмамланганнан соң таләп һәм (яисә) аңа кушып бирелгән документлар гарантка тапшырыла.;

2) таләп һәм (яисә) аңа кушып бирелгән документлар гарантка гарантиядә билгеләнгән тәртипне бозып күрсәтелгән;

3) таләп һәм (яки) аңа кушып бирелгән документлар гарантия шартларына туры килми;

4) бенефициар принципалның принципал һәм (яки) өченче затлар тарафыннан тәкъдим ителгән принципал йөкләмәләрен тиешенчә үтәүдән баш тартты;

5) гарантиядә билгеләнгән башка очрақларда.

17. Муниципаль гарантия шартларына туры килми дип танылган очрақта, гарант бенефициарның гарантияне һәм (яисә) аңа кушып бирелгән документларны үтәү турындагы таләбен канәгатьләндерүдән баш тарту турында бенефициарга хәбәр итәргә тиеш.

18. Гарант бенефициар таләбенә каршы чыгарга хокуклы, алар принципал тәкъдим итә ала. Гарант, принципал алардан баш тарткан яки үз бурычын таныган очрақта да, әлеге каршылыklarга хокукын югалтмый.

19. Гарантия үтәлеше турында бенефициар таләбе һәм аңа кушып бирелгән документлар муниципаль гарантиянең нигезле һәм тиешле шартларына туры килә дип танылган очрақта, гарант гарантия белән билгеләнгән вакытта гарантия буенча йөкләмәне үтәргә тиеш.

20. Муниципаль гарантиядә каралган гарантның бенефициар алдындагы бурычы принципалның гарантия белән тәмин ителгән срогы чыккан йөкләмәләре күләмдә, әмма гарантия суммасыннан да артамаган күләмдә акча түләү белән чикләнә.

21. Муниципаль гарантия буенча бенефициар каршында Гарант йөкләмәсе туктатыла:

1) Гарант тарафыннан бенефициарга гарантиядә билгеләнгән күләмдә акча түләү белән;

2) гарантиядә билгеле бер вакыт үткәннән соң, ул бирелә (гарантиянең гамәлдә булу срогы);

3) принципал һәм (яисә) өченче затлар тарафыннан гарантия белән тәмин ителгән принципал йөкләмәләрен үтәү йә принципалның күрсәтелгән йөкләмәләрен башка нигезләр буенча туктатылган очрақта (бенефициар тарафыннан гарантка һәм (яисә) судка гарантия үтәлеше турындагы гарантка карата таләпләр булуга карамастан);

4) бенефициарның гарантка кире кайтару һәм (яисә) бенефициарның гарантия буенча йөкләмәләрен гаранттан азат итү турында язма гаризасын гарантия буенча үз хокукларыннан баш тарту нәтижәсендә, принципал тарафыннан гарантия буенча бенефициарлар фактта булмаганда һәм киләчәктә алар барлыкка килү өчен нигезләр булмаганда, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 115¹ статьясында каралган гарантияне гарантка кире кайтару нәтижәсендә, бенефициарның гарантия буенча үз хокукларыннан һәм (яисә) бенефициарның гарантия буенча үз йөкләмәләреннән гарантия буенча;

5) әгәр гарантия бирелгән принципал йөкләмәсе билгеләнгән срокта барлыкка килмәсә;

6) бенефициар гарантка һәм (яки) судка гарантны үтәү турындагы гарантка таләп куйганнан соң төп йөкләмәне (шул исәптән бенефициар принципалын һәм (яисә)

бенефициарны юкка чыгару белән бәйле рәвештә) туктату яисә аны гамәлдә булмаган килеш дип тану белән.;

7) бенефициарның башка затка бүтән затка күчүе яисә бенефициарга караган башка нигезләр буенча гарантка карата таләпләрнең, хокукларның һәм (яисә) төп йөкләмә буенча гарантка карата таләпләрнең (күрсәтелгән хокукларны (хокукларны һәм бурычларны) гарантның алдан язма ризалыгыннан башка (тапшыру (күчүдән) башка таләпләр яңа хужага (сатып алуыга) облигациягә хокуклар күчүгә бәйле рәвештә, принципалның (эмитентның) йөкләмәләрен үтәү гарантия белән тәмин ителә);

8) принципал бүтән затка тапшырган яисә принципалга караган башка нигезләр буенча башка затка күчкән очракта, төп бурыч буенча принципалга караган хокуклар һәм (яисә) бурычлар (бурычлар) принципалның гарантның алдан язма ризалыгыннан башка төп йөкләмә буенча тапшырылган очракта;

9) гарантияне чакыртып алу нәтижәсендә, гарантиядә күрсәтелгән очракларда һәм нигезләр буенча;

10) гарантиядә билгеләнгән башка очракларда.

22. Бенефициарның Гарант йөкләмәләре туктатылганнан соң гарантияне тотып калуы бенефициарның күрсәтелгән гарантия буенча нинди дә булса хокукларын сакламый.

23. Муниципаль гарантияне туктату турында мәгълүм булган Гарант бу хакта бенефициарга һәм принципалга хәбәр итәргә тиеш.

Бенефициар һәм муниципаль гарантияне чакыртып алу яисә туктатуга китерә торган хәлләр килеп чыгу турында мәгълүм булган принципал бу хакта гарантка хәбәр итәргә тиеш.

Статья 27. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр.

1. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр жирлек исемненән чыгарылган кыйммәтле кәгазьләр таныла.

2. Муниципаль кыйммәтле кәгазьләр эмитенты булып, жирлек уставы белән муниципаль бурыч алулар башкару хокукына ия Башкарма комитет тора.

3. Жирлек тарафыннан чыгарылырга мөмкин булган муниципаль кыйммәтле кәгазьләр төрләре һәм аларның эмиссиясе һәм мөрәжәгать итү тәртибе һәм шартлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнә.

Статья 28. Жирлек бюджетыннан бирелә торган бюджетара трансфертларның формалары.

Жирлек бюджетыннан бюджетара трансфертлар формасында бирелә:

муниципаль берәмлекләр бюджетларына субсидияләр;

Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән очракларда Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр;

башка бюджетара трансфертлар.

Жирлек бюджетыннан бюджетара трансфертлар (төзелгән килешүләр нигезендә жирле әһәмияткәгә мәсьәләләренә хәл итү буенча вәкаләтләр өлешен гамәлгә

ашыруга бюджетара трансфертлардан тыш) жирле үзидарә органнары тарафыннан жирлекләр бюджетларыннан бюджетара трансфертлар бирү кагыйдәләрендә билгеләнгән шартларны үтәгәндә бирелә.

Жирле бюджетлардан бюджетара трансфертлар бирү максатлары, тәртибе һәм шартлары Татарстан Республикасы законнары һәм (яисә) башка норматив хокукый актлары нигезендә кабул ителгән килешүләр белән билгеләнә.

Статья 29. Жирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр.

1. Жирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән тәртиптә бирелә.

2. Әлеге статьяның 1 өлешендә күрсәтелгән бюджетара субсидияләр Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законы нигезендә район бюджетында карала.

Статья 30. Жирлек бюджетына район бюджетыннан субсидияләр.

1. Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләренә туры китереп кабул ителә торган район Советы карарларында каралган очракларда һәм тәртиптә жирлекләр бюджетларына жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен башкарганда барлыкка килә торган чыгым йөкләмәләрен финанслашу максатларында район бюджетыннан субсидияләр бирелергә мөмкин.

2. Әлеге статьяда күрсәтелгән субсидияләрне бирү максатлары һәм шартлары район Советы карары белән билгеләнгән тәртиптә жирле администрация арасында төзелгән килешүләр белән билгеләнә.

Статья 31. Район бюджетыннан жирлекләр бюджетларына башка бюджетара трансфертлар.

Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм аның тиешле законнары нигезендә кабул ителә торган район Советы карарларында каралган очракта һәм тәртиптә жирлекләр бюджетларына район бюджетыннан башка бюджетара трансфертлар, шул исәптән төзелгән килешүләр нигезендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү вәкаләтләре өлешен гамәлгә ашыру өчен бюджетара трансфертлар бирелергә мөмкин.

Статья 32. Жирлек алдында акчалата йөкләмәләр.

1. Жирлек алдындагы акчалата бурычлар буенча бурыч-бурычлы кеше билгеләнгән датага жирлек алдындагы акчалата йөкләмәләргә туры китереп түләргә тиешле акчалар суммасы.

2. Жирлек алдында акчалата йөкләмәләр буенча таләпләр жирлекнең финанс активларын формалаштыра.
3. Жирлек алдында акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны исәптән төшерү һәм торгызу кагыйдәләре (нигезләре, шартлары һәм тәртибе), Россия Федерациясе Бюджет кодексында каралган очрактан тыш, районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә.
4. Жирлек алдында акчалата йөкләмәләрне (акчалата йөкләмәләр буенча бурычларны) һәм мондый йөкләмәләрне үтәүне тәмин итә торган алыш-бирешләрне исәпкә алу, шулай ук күрсәтелгән йөкләмәләр һәм алыш-бирешләр буенча таләпләрнең хокукларын гамәлгә ашыру Россия Федерациясе Бюджет кодексының 932 статьясындагы 4 пункттында күрсәтелгән тиешле орган яисә Россия Федерациясе Бюджет кодексының 932 статьясындагы 5 пункттында күрсәтелгән вәкаләтле зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.
5. Килешүдә башкача билгеләнмәгән очракта, жирлек алдындагы акчалата йөкләмәләр тиешле сумманы жирлек бюджетының бердәм санына күчерү датасыннан башлап үтәлгән дип санала.

II бүлек. БЮДЖЕТ ПРОЕКТЫН ТӨЗҮ

Статья 33. Жирлек бюджеты проектын төзү тәртибе һәм сроклары

1. Бюджет проектын төзү, Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның таләпләре нигезендә кабул ителгән чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет проектын төзү тәртибе нигезендә, жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда гамәлгә ашырыла.
2. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты проектын төзү түбәндәгеләргә нигезләнә:
Россия Федерациясе Президентының Бюджет юлламасында;
Татарстан Республикасы Президентының Татарстан Республикасы Дәүләт Советына Юлламасында;
Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең социаль-иқтисадый үсеш фаразы турында;
- бюджет өлкәсенең төп юнәлешләре турында Чираттагы финанс елына һәм план чорына салым һәм бурычлар сәясәте;
муниципаль программалар турында.
3. Бюджет проектын төзү өчен мәгълүмат кирәк:
- Россия Федерациясенең Салымнар һәм жыемнар турындагы законнары, салымнар һәм жыемнар турындагы Татарстан Республикасы законнары, салымнар һәм жыемнар турындагы Татарстан Республикасы законнары, салымнар һәм жыемнар турында жирлек Советының норматив-хокукый актлары проекты эшли башлаганнан бирле гамәлдә булып килә торган;;
- федераль, региональ, жирле салымнардан һәм жыемнардан, махсус салым режимнарында каралган салымнардан жирлек бюджетына күчерүләр нормативлары турында;;

- Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәжәләре бюджетларыннан бирелә торган түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча кире кайтарылмый торган керемнәр һәм (яисә) салым керемнәренең фаразланган күләмнәре;;

Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәжәләреннән тапшырыла торган чыгымнар төрләре һәм күләмнәре турында.

-муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә норматив финанс чыгымнары;

Статья 34. Жирлекнең социаль-икътисади үсеше фаразы.

1. Жирлекнең социаль-икътисади үсеше фаразы кимендә өч елга эшләнә.
2. Жирлекнең социаль-икътисади үсеше фаразы жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан хуплана һәм жирлек Советына бюджет проектын кертү белән бергә жибәрелә.
3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына социаль-икътисадый үсеш фаразы план чорының параметрларын төгәлләштерү һәм план чорының икенче елы параметрларын өстәү юлы белән эшләнә.
4. Жирлек бюджеты проекты тәүзү яки карау барышында жирлекнең социаль-икътисади үсеш фаразын үзгәртү бюджет проектының төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.

Статья 35. Бюджет керемнәрен фаразлау.

1. Бюджет керемнәре жирлекнең социаль-икътисади үсешен фаразлау нигезендә, жирлек бюджеты турындагы карар проекты кертгән көнне жирлек Советына Россия Федерациясенң Салымнар һәм жыемнар турындагы законнар, шулай ук Россия Федерациясе законнары, Татарстан Республикасы законнары һәм жирлек советының муниципаль хокукый актлары нигезендә фаразлана.

Статья 36. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру.

1. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру гамәлдәге һәм кабул ителә торган йөкләмәләрне үтәүгә районның финанс-бюджет палатасы тарафыннан билгеләнә торган методика нигезендә һәм тәртиптә гамәлгә ашырыла.
2. Гамәлдәге чыгым йөкләмәләрен үтәүгә бюджет ассигнованиеләре дигәндә, аларның составы һәм (яисә) күләме агымдагы финанс елында, чираттагы финанс елында, чираттагы финанс елында яисә план чорында үзгәртүгә тәкъдим ителми торган (планлаштырылмый торган) муниципаль хокукый актларда, шартнамәләрдә һәм килешүләрдә, агымдагы финанс елында тиешле йөкләмәләрне үтәүгә каралган бюджет ассигнованиеләре күләмен арттырып, үз көчен югалткан дип тануга йә агымдагы финанс елында, шартнамәләрне һәм килешүләрне дә кертәп, агымдагы финанс елында, тиешле йөкләмәләрне үтәүгә каралган бюджет ассигнованиеләре күләмен, күрсәтелгән законнарны һәм муниципаль хокукый актларны үтәү йөзеннән бюджет акчаларын алучылар тарафыннан төзелгән (төзелергә тиеш).

3. Кабул ителә торган йөкләмәләрне үтәүгә бюджет ассигнованиеләре дигәндә, составы һәм (яисә) күләме агымдагы финанс елында, чираттагы финанс елында яисә план чорында кабул итүгә яисә үзгәртүгә тәкъдим ителә торган (планлаштырыла торган) шартнамәләр һәм килешүләрдә, агымдагы финанс елында тиешле йөкләмәләрне үтәүгә каралган бюджет ассигнованиеләре күләмен арттырып, кабул итүгә йә үзгәртүгә, агымдагы финанс елында, шартнамәләрне һәм килешүләрне дә кертеп, аларның составы һәм (яисә) күләме агымдагы финанс елында, чираттагы финанс елында,, күрсәтелгән законнарны һәм муниципаль хокукый актларны үтәү йөзеннән бюджет акчаларын алучылар тарафыннан төзелергә тиеш.

4. Бюджет һәм автоном учреждениеләр тарафыннан муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру Чираттагы финанс елына һәм план чорына муниципаль йөкләмәне, шулай ук хисап финанс елында һәм агымдагы финанс елында аның үтәлешен исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

Статья 37. Муниципаль программалар.

1. Жирлекнең муниципаль программалары (алга таба - муниципаль программалар) жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан раслана.

Муниципаль программаларны тормышка ашыру сроклары жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан алар билгеләгән тәртиптә билгеләнә.

Муниципаль программаларны эшләү һәм әлеге программаларны формалаштыру һәм гамәлгә ашыру турында карарлар кабул итү тәртибе жирлек Башкарма комитетының муниципаль хокукый акты белән билгеләнә.

2. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләме, программаны раслаган жирлек Башкарма комитетының муниципаль хокукый акты нигезендә, бюджет чыгымнарының һәр максатчан статьясы буенча жирлек бюджеты турындагы карар белән раслана.

Чираттагы финанс елыннан башлап гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә торган муниципаль программалар, шулай ук элек расланган муниципаль программаларга үзгәрешләр жирлекнең башкарма комитеты билгеләгән срокларда расланырга тиеш.

Муниципаль программалар бюджет турындагы карарга аның үз көченә кәргән көннән ике айдан да соңга калмыйча туры китерелергә тиеш.

3. Һәр муниципаль программа буенча ел саен аны тормышка ашыруның нәтижәлелеген бәяләү үткәрелә. Күрсәтелгән бәяләү тәртибе һәм аның критерийлары жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

Күрсәтелгән бәяләү нәтижәләре буенча жирлек башкарма комитеты чираттагы финанс елыннан башлап расланган муниципаль программаны туктату яки үзгәртү, шул исәптән муниципаль программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләмен үзгәртү кирәклегенә турында Карар кабул итәргә мөмкин.

III бүлек. БЮДЖЕТ ТУРЫНДАГЫ КАРАРНЫ КАРАУ ҺӘМ РАСЛАУ

Статья 38. Гомуми нигезлэмэләр.

1. Жирлек бюджеты турындагы карарда бюджетның төп характеристикалары булырга тиеш, аларга бюджет керемнәренәң гомуми күләме, чираттагы финанс елына һәм план чорына чыгымнарның гомуми күләме, дефицит (профицит), шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге Нигезлэмәдә билгеләнгән башка күрсәткечләр керә.;

2. Жирлек бюджеты турындагы карар белән раслана:

- жирлек бюджеты керемнәренәң Баш администраторлары Исемлеге;
- жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары Исемлеге;
- Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнары классификациясенәң бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, төркемнәре буенча жирлек бюджеты акчаларын баш бүлүчеләр буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү (статья исеме 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә),
- гавами норматив йөкләмәләренә үтәүгә юнәлдерелә торган бюджет ассигнованиеләренәң гомуми күләме ; ;
- Чираттагы финанс елында һәм план чорында Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына башка бюджетлардан алына торган һәм (яисә) бирелә торган бюджетара трансфертлар күләме (статья 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);
- Чираттагы финанс елына һәм план чорының беренче елына бюджет расланган очракта шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнарның гомуми күләме план чорының беренче елына бюджет чыгымнарының гомуми күләмәнән кимендә 2,5 проценты күләмендә, план чорының икенче елына, максатчан билгеләнешенә ия Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар хисабына каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча, бюджет чыгымнарының гомуми күләменәң кимендә 5 проценты күләмендә, план чорының икенче елына бюджет чыгымнарының гомуми күләменәң кимендә 5 проценты күләмендә расланган (расланган) чыгымнарның гомуми күләме;
- Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаклары;
- Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына муниципаль эчке бурычның иң югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның иң югары чиге, шул исәптән муниципаль гарантияләр буенча бурычның иң югары чиген күрсәтеп, муниципаль бурычның иң югары чиге;;
- Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнары классификациясенәң бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, чыгымнар төрләре буенча бюджет ассигнованиеләрен бүлү (статья исеме 2007 елның 2 августындагы 38-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы законы редакциясендә);

- жирлек бюджетының Россия Федерациясе Бюджет кодексында билгелэнгән башка күрсәткечләре һәм аның нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, жирлек Советының муниципаль хокукый актлары нигезендә кабул ителгән.

3. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында Карар проекты расланган бюджетның план чорының параметрларын үзгәртү һәм аларга жирлек бюджеты проектының план чорының икенче елы параметрларын өстәү юлы белән раслана.

Жирлек бюджетының план чорының параметрларын үзгәртү жирлек Советының муниципаль хокукый акты нигезендә башкарыла.

Жирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасы күрсәткечләрен үзгәртү расланган бюджет ассигнованиеләрен арттыру яисә кыскарту яисә жирлек бюджетының өстәмә максатчан статьялары һәм (яки) чыгымнар төрләре буенча бюджет ассигнованиеләрен ведомство структурасына кертү юлы белән гамәлгә ашырыла.

4. Шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнар астында бюджет ассигнованиеләре бюджет чыгымнары классификациясе нигезендә план чорында бүленмәгән бюджет ассигнованиеләре аңлашыла.

5. Жирлек бюджеты турындагы карарда Чираттагы финанс елыннан башлап, Чираттагы финанс елыннан башлап, жирлек бюджеты турындагы карарда билгелэнгән максатларга, тиешле бюджет ассигнованиеләреннән һәм (яисә) жирлек бюджеты чыгымнарының гомуми күләмнән тыш, кертелергә (бюджетта чагылырга) тәкъдим ителә торган салым булмаган керемнәрнең аерым төрләре (төрләре) буенча бюджет керемнәрен куллану каралырга мөмкин.

Статья 39. Жирлек бюджеты проекты белән бер үк вакытта тапшырыла торган документлар һәм материаллар.

Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карар проекты белән бер үк вакытта жирлек Советына тәкъдим ителә:

- Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет сәясәтенең төп юнәлешләре һәм жирлекнең салым сәясәтенең төп юнәлешләре;
- агымдагы финанс елының узган чорында жирлекнең социаль-иқтисади үсешенең яқынча нәтижәләре һәм агымдагы финанс елында жирлекнең социаль-иқтисади үсешенең көтелүче нәтижәләре;;
- Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлекнең социаль-иқтисади үсеше фаразы;;
- Чираттагы финанс елына һәм план чорына авыл жирлеге бюджетының төп характеристикалары (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, дефициты (дефициты) йә урта сроклы финанс планы белән расланган Төп характеристикалар фаразы;;;
- жирлек бюджеты проектына аңлатма язуы;
- Чираттагы финанс елыннан һәм план чорының һәр елыннан соң килә торган елның 1 гыйнварына муниципаль эчке бурычның иң югары чиге һәм (яисә) муниципаль тышкы бурычның иң югары чиге;;;

- агымдагы финанс елына бюджетның көтелүче үтәлешен бәяләү;
- жирлек Советы, Контроль-хисап палатасы тарафыннан тәкъдим ителгән бюджет сметалары проектлары, күрсәтелгән бюджет сметаларына карата финанс органы белән каршылыктар барлыкка килгән очракта, тапшырыла.;
- Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм аның нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы Бюджет кодексы һәм жирлек уставы белән билгеләнгән башка документлар һәм материаллар.

Статья 40. Жирлек Советына бюджет турындагы карар проектын кертү.

1. Авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карар проектын авыл жирлеге Советына агымдагы елның 15 ноябринан дә соңга калмыйча карауга кертә.

2. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында жирлек Советы карары проекты белән расланган план чорының тиешле бюджеты күрсәткечләрән төгәлләштерү һәм план чорының икенче елы күрсәткечләрән раслау карала.

Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында авыл жирлеге Советы карарының план чорына кагылышлы өлешендә үз көчен югалткан дип тану очрагында, әлеге статьяның 6 пункты нигезендә, чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында жирлек Советы Карары проектын Чираттагы финанс елы һәм төзелә торган бюджетның план чоры күрсәткечләрән раслау карала.

3. Жирлек бюджетының план чорының параметрларын төгәлләштерүне күздә тотта:

- Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карар проектын карау предметы булып торган төгәлләштерелгән күрсәткечләрне раслау ; ;

- жирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасының расланган күрсәткечләрән арттыруны яисә киметүне раслау йә аңа өстәмә максатчан статьялар һәм (яисә) тиешле бюджет чыгымнары төрләре буенча бюджет ассигнованиеләрән кертү.

4. Чираттагы финанс елында һәм план чорында бюджет ассигнованиеләренә иң чик күләме муниципаль жирлек Советының карарларында билгеләнгән чыгым йөкләмәләрән финанс белән тәмин итү өчен житәрлек булмаса, жирлек башкарма комитеты чираттагы финанс елында һәм план чорында жирлек советының чираттагы финанс елында һәм (яисә) план чорында финанслау чыганакалары белән тәмин ителмәгән аерым нигезләмәләренә үз көченә керү (гамәлдә булуын туктатып тору) срокларын үзгәртү турында жирлек Советы карарлары проектларын жирлек Советына кертә.

Статья 41. Жирлек Советының бюджет турындагы карар проектын карау.

1. Чираттагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турында карар проектын кертелгәннән соң 3 эш көне эчендә жирлек башлыгы аны район Контроль-хисап палатасына экспертиза үткәрү өчен жиберә.

Районның контроль-хисап палатасы 10 (ун) эш көне дәвамында бюджет турындагы карар проекты турында бәяләмә эзерли.

Район Контроль-хисап палатасы бәяләмәсе жирлек Советы депутатлары тарафыннан жирлек бюджеты турындагы карар проектына төзәтмәләр эзерләгәндә исәпкә алына.

2. Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турындагы карар проекты, районның Контроль-хисап палатасы бәяләмәсе белән, комиссиягә, шулай ук жирлек Советы депутатларына карауга жибәрелә.

3. Жирлек бюджеты турындагы карар проекты буенча килешмәгән сораулар килеп туган очракта, жирлек Советы Рәисе карары белән килештерү комиссиясе төзелергә мөмкин, аңа жирлек башкарма комитеты һәм жирлек Советы вәкилләре бер үк сәндә керә.

Килештерү комиссиясе бәхәслә мәсьәләләргә жирлек бюджеты турындагы карар проектының беренче һәм икенче укылышлары арасында карый.

4. Жирлек Советы тарафыннан кабул ителгән чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карар 2 (ике) эш көне дәвамында жирлек башлыгына кул кую өчен жибәрелә.

5. Жирлек бюджеты турындагы карар, аңа кул куелганнан соң жиде көннән дә соңга калмыйча, билгеләнгән тәртиптә рәсми бастырып чыгарылырга тиеш.

Статья 42. Бюджет турында карарны раслау сроклары һәм чираттагы финанс елына бюджет турында карар проекты кабул итү нәтижәләре.

1. Жирлек бюджеты турындагы карар жирлек Советы тарафыннан каралырга, расланырга, жирлек башлыгы тарафыннан имзаланырга һәм чираттагы финанс елы башланганчы халыкка житкерелергә тиеш.

Жирле үзидарә органнары бюджет турында кабул ителгән карарны үз вакытында карауны, раслауны, имзалауны һәм халыкка житкерүне тәэмин итү буенча үз компетенциясе чикләрендә мөмкин булган барлык чараларны күрергә тиеш.

2. Чираттагы финанс елына бюджет турындагы карар финанс елы башыннан үз көченә кермәгән очракта, Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән кысаларда бюджет белән вакытлыча идарә итү режимы кертелә.

IV бүлек. БЮДЖЕТ ҮТӘЛЭШЕ

Статья 43. Жирлек бюджетын үтәү нигезләре.

1. Жирлек бюджетының үтәлеше авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан тәэмин ителә.

2. Жирлек бюджетын үтәү бюджет язмасы һәм касса планы нигезендә оештырыла.

Жирлек бюджеты касса бердәмлегә һәм чыгымнарның ведомство буйсынуы нигезендә башкарыла.

3. Жирлек бюджеты үтәлешенә касса хезмәте казначылык органнары тарафыннан башкарыла.

Статья 44. Жирлек бюджетының керемнәр буенча үтәлеше.

Жирлек бюджетының керемнәр буенча үтәлешен күздә тотат:

- агымдагы финанс елында гамәлдә булган нормативлар, бюджет турындагы карар һәм Татарстан Республикасының башка законнары һәм муниципаль хокукый актлары белән билгеләнгән нормативлар, бюджет законнары нигезләмәләре нигезендә кабул ителгән Татарстан Республикасы законнары һәм муниципаль хокукый актлар белән билгеләнгән Россия Федерациясә бюджет системасына салымнарны, жыемнарны һәм башка керемнәрне бүлүдән кәргән керемнәрне жирлек бюджетының бердәм сәетына күчәрү; - жирлек бюджетына керемнәрне һәм башка керемнәрне исәпкә алу һәм бүлү буенча операцияләрне гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен казначылык сәетларыннан жирлекләр бюджетына күчәрү; - жирлек бюджеты;
- артык бүленгән суммаларны күчәрү, артык түләнгән яки артык түләттерелгән суммаларны кире кайтару, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентлар суммасы һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентлар.;
- салымнар һәм жыемнар турында Россия Федерациясә законнары нигезендә артык түләнгән яки артык алынган суммаларны исәпкә алу;
- артык бүленгән суммаларны, артык түләнгән яисә артык түләнгән салымнар, жыемнар һәм башка түләүләр суммаларын кире кайтару (зачет, төгәлләштерү) өчен кирәкле чараларны, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентлар суммаларын һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентларны Россия Федерациясә Бюджет кодексы нигезендә жирле бюджетның бердәм сәетыннан күчәрү.

Статья 45. Жирлек бюджетының чыгымнар буенча үтәлеше

1. Жирлек бюджетының чыгымнар буенча үтәлеше бюджет законнары һәм әлегә Нигезләмә таләпләрен үтәп гамәлгә ашырыла.

2. Бюджетның чыгымнар буенча үтәлешен күздә тотат:

- Бюджет йөкләмәләрен кабул итү;
- акчалата йөкләмәләрне раслау;
- акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү;
- акчалата йөкләмәләрнең үтәлешен раслау.

Бюджет акчаларын алучы агымдагы финанс елында аңа житкәрилгән бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә.

Бюджет акчаларын алучы бюджет йөкләмәләрен муниципаль контрактлар, физик һәм юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр белән бүтән шартнамәләр төзү юлы белән яисә законнар, башка хокукый актлар, килешү нигезендә кабул итә.

3. Бюджет акчаларын алучы казначылык түләүләрен башкару турындагы күрсәтмәләр (алга таба-күрсәтмә) һәм аларны түләүне санкцияләү өчен кирәкле башка документлар нигезендә бюджет акчалары хисабына акча йөкләмәләрен түләү бурычын раслай.

4. Акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү рөхсәт язуын (акцепт) кылу рәвешендә, бюджет законнары нигезләмәләре нигезендә акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү тәртибендә каралган документларның булуын тикшергәннән соң гамәлгә ашырыла.

Акчалата йөкләмәләрне түләү (гавами норматив йөкләмәләр буенча акчалата йөкләмәләрдән тыш) бюджет акчаларын алучыга житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә гамәлгә ашырыла.

Гавами норматив йөкләмәләр буенча акчалата йөкләмәләрне түләү жирлек бюджеты акчаларын алучыга житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә гамәлгә ашырылырга мөмкин

5. Акчалата йөкләмәләрне үтәүне раслау физик яки юридик затлар файдасына бердәм бюджеттан, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары файдасыннан акчаларны күчәрүне раслый торган күрсәтмәләр, шулай ук бюджет акчаларын алучыларның акчалата йөкләмәләрен үтәү буенча акчалата булмаган операцияләр үткәрүне раслый торган башка документларны тикшерү нигезендә гамәлгә ашырыла.

Статья 46. Бюджет язмасы

1. Жирлек бюджеты акчаларын баш бүлүчеләрнең (бүлүчеләрнең) бюджет язмалары жыелма бюджет язмасы белән расланган бюджет ассигнованиеләре һәм аларга житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә төзелә.

Бюджет язмасын раслау һәм аңа үзгәрешләр кертү жирлек бюджеты акчаларын баш бүлүче (бүлүче) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2. Чыгымнар буенча бюджет язмасы күрсәткечләре, жирлек бюджеты белән вакытлыча идарә иткәндә бюджет законнарында каралган очрактан тыш, чираттагы финанс елы башына кадәр бюджет акчаларын бүлүчеләргә һәм (яисә) бюджет акчаларын алучыларга житкерелә.

3. Бюджет язмаларын төзү һәм алып бару тәртибе авыл жирлегә бюджеты акчаларын баш бүлүченең (бүлүченең) бюджет язмасы белән расланган чыгымнар төрләре кодлары (төркемнәре һәм элементлары) кодлары, шулай ук дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү кодлары буенча күрсәткечләрне детальләштерүне гамәлгә ашыру хокукын яисә бурычын билгеләргә мөмкин.

4. Жыелма бюджет язмасы күрсәткечләре нигезендә жирлек бюджеты акчаларын баш бүлүченең (бүлүченең) чыгымнары буенча бюджет язмасы белән расланган күрсәткечләрне жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр кертмичә үзгәртү рөхсәт ителми.

Статья 47. Бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет үтәлеше.

Бюджет дефицитын финанслау чыганакалары буенча бюджет үтәлеше бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының Баш администраторлары, администраторлары тарафыннан бюджет язмасы нигезендә гамәлгә ашырыла.

Статья 48. Жирлек бюджетын үтэгэндә жирлек бюджеты турындагы карар белән расланган тыш фактта алынган керемнәрдән файдалану.

Жирлек бюджетын үтэгэндә жирлек бюджеты турындагы карар белән расланган керемнәренң гомуми күләменнән чыгып фактта алынган керемнәр, агымдагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә, муниципаль бурычларны түләүгә, шулай ук аларны үтәү өчен Россия Федерациясе Бюджет Кодексының 217 статьясындагы 3 пункттында каралган күләмдә бюджет ассигнованиеләре житмәгән очракта, жирлекнең гавами норматив йөкләмәләрен үтәүгә юнәлдерелергә мөмкин.

Максатчан билгеләнеше булган физик һәм юридик затлардан, шул исәптән әлеге Нигезләмәнең 32 статьясындагы 3 пункттында билгеләнгән тәртиптә жирлек бюджетын үтэгэндә жирлек бюджеты турындагы карар белән расланган керемнәрдән тыш фактта алынган субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджетара трансфертлар, жирлек бюджеты чыгымнарын максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр, башка бюджетара трансфертлар бирү максатларында жирлек бюджеты чыгымнарын арттыруга жиберелә., агымдагы финанс елына һәм план чорына жирлек бюджеты турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә, бюджет язмасына үзгәрешләр кертү белән.

Статья 49. Агымдагы финанс елын тәмамлау.

1. Жирлек бюджетын үтәү буенча операцияләр 31 декабрьдә тәмамлана, моннан тыш, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242 статьясындагы 2 пункттында күрсәтелгән операцияләрдән тыш.

Агымдагы финанс елында жирлек бюджетын үтәү буенча операцияләренә тәмамлау Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм әлеге статья таләпләре нигезендә гамәлгә ашырыла.

2. Бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм агымдагы финанс елын финанслауның иң чик күләмнәре 31 декабрьдә үз көченә керә.

3. Агымдагы финанс елында кулланылмаган, максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган бюджетара трансфертлар алар бирелгән бюджет керемнә кире кайтарылырга тиеш.

Жирлек бюджетының бюджет акчалары баш администраторының агымдагы финанс елында максатчан кулланылмаган, субсидия һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган бюджетара трансфертларга ихтыяж булу турындагы карары нигезендә, күрсәтелгән бюджетара трансфертларның калдыкларыннан артмаган күләмдә акчалар Чираттагы финанс елында күрсәтелгән бюджетара трансфертларны бирү максатларына туры килә торган бюджет чыгымнарын финанс белән тәэмин итү өчен чираттагы финанс елында кире кайтарылырга мөмкин.

V бүлек . Бюджет хисабын төзү, тышкы тикшерү, карау һәм раслау

Статья 50. Жирлек бюджеты үтөлеше турында хисап һәм бюджет исәбе.

1. Бюджет исәбенә һәм бюджет хисаплылығының бердәм методологиясе һәм стандартлары бюджет законнары нигезләмәләре нигезендә Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнә.

2. Бюджет хисаплылығы үз эченә ала:

- 1) бюджет үтөлеше турында хисап;
- 2) бюджет үтөлеше балансы;
- 3) эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында хисап;
- 4) акча хәрәкәте турында хисап;
- 5) Аңлатма язуы.

2. Жирлекнең бюджет хисаплылығы еллык булып тора. Бюджет үтөлеше турындагы хисап квартал саен була.

Агымдагы финанс елының беренче кварталында, ярты еллыгында һәм тугыз аенда бюджет үтөлеше турындагы хисап авыл жирлегә башкарма комитеты тарафыннан раслана һәм финанс-бюджет палатасына хисап тапшыру вакыты чыкканнан соң ун көннән дә соңга калмыйча жирлек советына һәм районның Контроль-хисап палатасына жибәрелә.

Бюджет үтөлеше турындагы еллык хисап жирлек Советы карары белән расланьрга тиеш.

Статья 51. Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү.

1. Бюджет үтөлеше турындагы еллык хисап авыл жирлегә Советында каралганчы тышкы тикшерелергә тиеш, ул бюджет акчаларының баш администраторларының бюджет хисаплылығын тышкы тикшерүне һәм жирлек бюджеты үтөлеше турында еллык хисапка бәяләмә эзерләүне үз эченә ала.

2. Бюджет үтөлеше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү, федераль законнарда билгеләнгән үзенчәлекләренә исәпкә алып, жирлек Советының муниципаль хокукый актында билгеләнгән тәртиптә, Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләрен үтәп, районның Контроль-хисап палатасы тарафыннан башкарыла.

3. Авыл жирлегә башкарма комитеты, аңа бәяләмә эзерләү өчен, агымдагы елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча, жирлек бюджетының үтөлеше турында хисап бирә. Жирлек бюджеты үтөлеше турындагы еллык хисапка бәяләмә эзерләү бер айдан да артмаган срокта башкарыла. Бюджет үтөлеше турындагы хисапка бәяләмә бюджет акчаларының баш администраторларының еллык бюджет хисаплылығын тышкы тикшерү күрсәткечләре нигезендә эзерләнә.

4. Бюджет үтөлеше турындагы еллык хисапка бәяләмә район Контроль-хисап палатасы тарафыннан жирлек советына һәм жирлек башкарма комитетына тапшырыла.

Статья 52. Жирлек бюджетты үтөлеше турындагы отчетны жирлек советына тапшыру.

1. Ел саен 1 майдан да соңга калмыйча авыл жирлеге башкарма комитеты житәкчесе жирлек Советына хисап финанс елы өчен бюджет үтөлеше турында хисап тапшыра.

2. Бюджет үтөлеше турында еллык хисап белән бер үк вакытта тапшырыла:

- хисап финанс елы өчен жирлек бюджетты үтөлеше турында карар проекты;
- жирлек бюджетты үтөлеше балансы;
- эшчәнлекнең финанс нәтижеләре турында хисап;
- акча хәрәкәте турында хисап;
- бюджет һәм бюджет хисаплылыгын үтәүгә анализ үз эченә алган аңлатма язуы һәм муниципаль йөкләмәнең үтөлеше һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләрен файдалануның башка нәтижеләре турында белешмәләр;
- жирлекнең узган финанс елында социаль-икътисади үсеш нәтижеләре турында хисап;
- жирлек Башкарма комитетының Резерв фондыннан файдалану турында хисап;
- жирлек бюджетыннан бирелгән бюджет кредитлары бирү һәм түләү турында хисап;
- бирелгән муниципаль гарантияләр турында белешмәләр;
- бурыч алулар төрләре буенча муниципаль бурыч алулар турында белешмәләр;
- муниципаль бурыч структурасы турында белешмәләр;
- муниципаль милекне кулланудан алынган керемнәр турында белешмәләр;
- Россия Федерациясе бюджет законнарында каралган башка хисап.

3. Жирлек Советы утырышында жирлекнең башкарма комитеты житәкчесе докладын яки Аның ризалыгы белән районның Контроль-хисап палатасы рәисе тарафыннан бюджет үтөлеше турында доклад тыңлана.

4. Фикер алышу һәм бюджет үтөлеше турындагы хисапны карау нәтижеләре буенча жирлек Советы жирлек бюджетты үтөлеше турындагы хисапны раслау һәм жирлек Советы тарафыннан тиешле карар кабул итү яки жирлек бюджетты үтөлеше турындагы карарны кире кагу турында Карар кабул итә.

5. Жирлек Советы тарафыннан жирлек бюджетты үтөлеше турындагы карар кире кагылган очракта, ул мәгълүматларны дәрәс булмаган яки тулы булмаган чагылдыру фактларын бетерү һәм бер айдан да артмаган срокта кабат тапшыру өчен кире кайтарыла.

Статья 53. Жирлек бюджетты үтөлеше турында карар.

Жирлек бюджетты үтөлеше турындагы карар белән, жирлек бюджетты керемнәренен, чыгымнарының һәм дефицитының (профицит) гомуми күләмен күрсәтеп, хисап финанс елына бюджет үтөлеше турында хисап раслана.

Хисап финанс елында жирлек бюджетты үтөлеше турындагы карарга аерым кушымталар белән күрсәткечләр раслана:

жирлек бюджетының керемнәрен классификацияләү кодлары буенча жирлек бюджетты керемнәре;

- керемнәр төрләре кодлары, керемнәр төрләре, керемнәр төрләре, жирлек бюджеты керемнәренә караган дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү буенча бюджет керемнәре ; ;
 - жирлек бюджеты чыгымнарының ведомство структурасы буенча бюджет чыгымнары ; ;
 - бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет чыгымнары ; ;
 - жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarы классификациясе кодлары буенча жирлек бюджеты кытлыгын финанслау чыганаclarы;
 - бюджет кытлыгын финанслау чыганаclarына керә торган дәүләт идарәсе секторы операцияләре классификациясенә төркемнәре, төркемнәре, статьялары, бюджетлар кытлыclarын финанслау чыганаclarы кодлары буенча бюджетны финанслау чыганаclarы.
- Жирлек бюджеты үтәләше турындагы карар белән жирлек бюджетының үтәләше турында Карар кабул итү өчен бюджет законнарында һәм жирлек Советының муниципаль хокукый актларында билгеләнгән башка күрсәткечләр раслана.

VI бүлек. МУНИЦИПАЛЬ ФИНАНС КОНТРОЛЕ

Статья 54. Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыручы органнар.

1. Тышкы муниципаль финанс контроле-район Контроль-хисап палатасының контроль эшчәнлегә.
2. Бюджет хокук мөнәсәбәтләре өлкәсендә Эчке муниципаль финанс контроле-район финанс-бюджет палатасының контроль эшчәнлегә.
3. Муниципаль финанс тикшерүе органнарының бюджет вәкаләтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә билгеләнә.